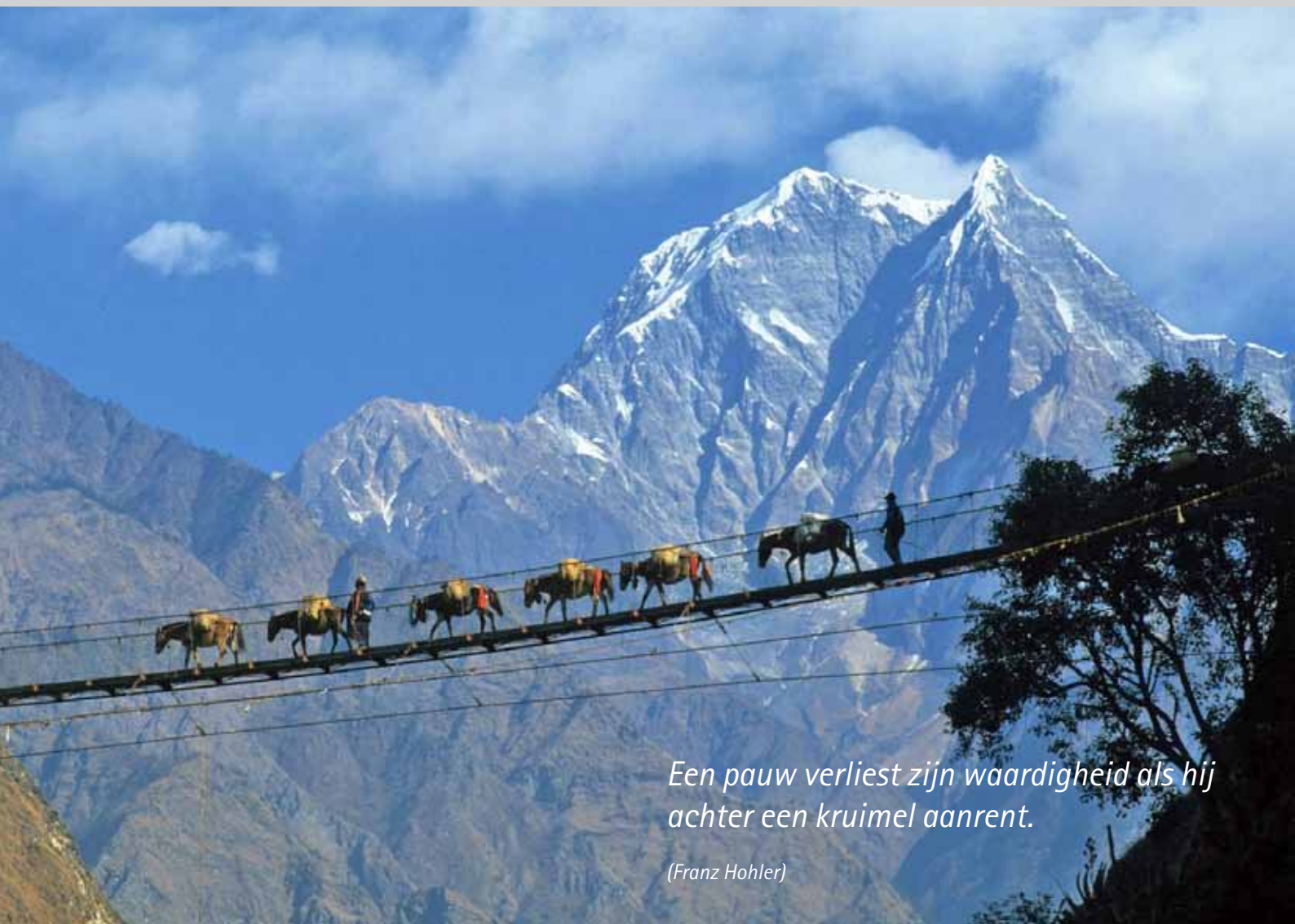




# BIKAS

FOCUS OP NEPAL

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal  
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association v.z.w.  
Vol.27, n°4 – oktober / november / december 2016  
Afgiftekantoor GENT-X Erkenning : P206908



*Een pauw verliest zijn waardigheid als hij  
achter een kruimel aanrent.*

*(Franz Hohler)*

## BEZOEK NEPAL NU

Niets is mooier dan vanop een heuvelrug te kijken naar de majestueuze besneeuwde bergtoppen van de Himalaya. Vanop 5000m hoogte torenen ze nog eens 3000m boven je uit. We reizen naar Nepal om dit prachtige natuurschoon te aanschouwen maar we worden daarbij onvermijdelijk verliefd op zijn gastvrije bevolking, die u steeds met een glimlach verder helpt.

Na de zware aardbeving van 2015 was het vooral de veerkracht van de Nepalezen die zorgde voor herstel en wederopbouw. De

regering reageerde besluiteloos en veel van de geschonken gelden zijn nog niet onder de slachtoffers verdeeld.

Gelukkig is het niet allemaal kommer en kwel. De aardbeving trof ongeveer 5 procent van Nepal zeer hard. Zwaarst in de Langtang regio waar zelfs een heel dorp onder modderstromen terecht kwam, maar zelfs hier zijn trekkingen opnieuw mogelijk. In de Everest- en Manaslu-regio's zijn de toeristische faciliteiten terug hersteld. Het is nog enkel in de afgelegen gebieden zoals Rasuwa



en Chindupalchowk waar geen toeristen komen, dat de wederopbouw traag vordert en dikwijls en enkel gebeurt doordat organisaties zoals Bikas, die er hun schouders onder zetten.

Nu is hét moment om Nepal te bezoeken. Na de aardbeving viel het toerisme, 'derde belangrijkste bron van inkomsten voor het land, stil. In 2016 herpakte deze sector zich maar is nog lang niet op het peil van voor 2015. Het voordeel om nu te gaan is dat zelfs op de zeer drukke trekkingsroutes van Annapurna en Everest het aangenaam wandelen is. Er zijn meer dan voldoende faciliteiten en er is volop bevoorrading.

Nepal is een land voor elk wat wils. De gewone rugzaktoerist vindt er zijn gading, maar u kan er ook verblijven in de meest luxueuze hotels. Sportieve mensen trekken al vlug het hooggebergte in maar u kan ook een culturele reis doen in de Kathmanduvlei, genieten aan het meer van Pokhara, met een klein vliegtuigje de achtduizenders begroeten of op safari trekken op zoek naar tijgers en neushoorns in één van de nationale parken.

Bestaat het risico op een nieuwe aardbeving? Nepal ligt op de grens waar de Indische en Euraziatische platen botsen. 'Meestal' na een zware aardbeving neemt de spanning in de aarde af en historisch gezien doet een dergelijke aardbeving zich om de 80 à 100 jaar voor. Politiek gezien is Nepal nog op zoek naar zichzelf. Het is pas één jaar dat ze een grondwet hebben die door de verkozenen van het volk werd gemaakt. Tot op heden wanneer zich politieke spanningen voordeden, werden de toeristen steeds ontzien en we mogen verwachten dat dit in de toekomst ook zal zijn.

Reden te meer om Nepal 'nu' te bezoeken.

Het enige gevaar is dat u verliefd zal worden op een buitengewoon, fascinerend land met een gastvrije bevolking die u nooit meer zal loslaten en dat u, zoals wij, keer op keer wilt terugkeren.

Breng uw glimlach mee en het Dak van de Wereld zal zijn schoonheid graag aan u tonen.

Dhanyabad (dank u wel)

*Armand Neyts en Betty Moureaux*

# ONZE PROJECTEN

## THE BRICK CHILDREN SCHOOL

### DE DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN IN DE BRICK CHILDREN SCHOOL

Eind september 2015, werden de 'millenniumdoelstellingen' van de Verenigde Naties, die de basis en leidraad vormden voor ontwikkelingssamenwerking, vervangen door de 17 nieuwe duurzame ontwikkelingsdoelstellingen.

Deze doelstellingen moeten er voor zorgen dat tegen 2030 een duurzame ontwikkeling voor iedereen mogelijk is.

In de 'Brick Children School' van Siddhipur, Nepal, worden maar liefst 11 van die 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen verwezenlijkt.

**Geen armoede**

**Geen honger**

In de Brick Children School zorgt het team van de plaatselijke NGO Kopila Nepa, die samenwerkt met de Belgium Brick Children School Foundation in België en met de Welshe partners in het Verenigd Koninkrijk, voor een duidelijke opvolging van de gezinnen die leven en werken in de steenbakkerijen. De kinderen die naar de school komen krijgen er elke dag een gezond middagmaal aangeboden.



Website:

www.brickbybrick.be en www.bikas.be  
BE32 2200 7878 0002. Vermeld aub  
BBCSF of Brick Children School.



Op geregelde tijdstippen worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek, waarbij hun gezinssituatie wordt besproken. Men kijkt er vooral naar de gezinnen met kleinere kinderen, om na te gaan of er geen ondervoeding is.

Het Kopila Nepa schoolteam verdeelt regelmatig hulpgoederen aan de meest behoeftige families en gaat hen regelmatig opzoeken. De ouders komen eenmaal per maand samen met hun kinderen naar de school om er kledij uit te kiezen, die werd verzameld door het Kopila Nepa team. De kinderen van de Brick Children School krijgen een uniform en schoenen. Zo voelen ze zich evenwaardig aan de kinderen die naar een openbare school of privéscholen kunnen gaan.

#### Een goede gezondheid en welzijn

Bij het begin van elk nieuw schooljaar wordt een algemeen medisch onderzoek gehouden. De kinderen worden ook regelmatig verzorgd door de leerkrachten. Men controleert op infecties en ook op de algemene hygiëne. De kinderen hun haar wordt regelmatig bijgeknipt en gecontroleerd op luizen. Wanneer een kind medische hulp nodig heeft, wordt een dokter geraadpleegd in aanwezigheid van een leerkracht. Er zijn ook preventieve acties die worden georganiseerd door het schoolteam. Zo worden de ouders er op attent gemaakt van hun kinderen niet laten spelen in de nabijheid van de waterputten. Verdrinking was een veel voorkomend feit in de gemeenschap. Het sensibiliseren om geen vervuild water meer te drinken of te gebruiken voor huishoudelijke toepassingen wordt goed opgevolgd.

In de lessen wordt regelmatig aandacht geschonken aan de gezondheid en in de cursussen van het volwassenenonderwijs wordt specifiek gepraat over typische problemen van de vrouwen en hun partner. Men heeft het dan over de gezinssituatie en geboortepanning binnen het gezin.

Eén maal per jaar wordt in de Brick Children School een infodag gehouden voor de vrouwen, waarbij dokters komen praten over preventief kankeronderzoek en de menopauze.



# ONZE PROJECTEN

Dit jaar wordt in de Brick Children School een nieuw initiatief opgestart voor kinderen met een beperking. Er wordt in oktober begonnen aan de bouw van een Cerebral Palsy centrum aansluitend aan de Brick Children School. Er komt een medische afdeling en een aangepast klaslokaal om de kinderen met een beperking zo goed mogelijk te integreren in het gewoon onderwijs. De medische afdeling zal ondersteund worden vanuit het SGCP, de Self Help Group for Cerebral Palsy in Lalitpur. Er wordt gezorgd voor aangepast sanitair en specifiek lesmateriaal. Door de komst van de Brick Children School en de inzet van het Kopila Nepa team werd de kindersterfte aanzienlijk teruggedrongen.

## Kwaliteitsonderwijs

In de Brick Children School wordt al vele jaren kwalitatief hoogstaand onderwijs aangeboden. Een aantal van de leerkrachten

kreeg een opleiding in Wales, bij onze Welshe partners, die voor het onderwijsprogramma instaan. De Welshe trustees die al vele jaren de Brick Children School mee ondersteunen, zorgen voor de financiering van het onderwijsprogramma en betalen ook de lonen van de leerkrachten. De BBCSF zorgt voor de infrastructuur en voor het IT materiaal. In het nieuwe schooljaar zullen vier nieuwe I Mac computers in gebruik worden genomen. Ook in het verleden werd al voor heel wat audio- visueel materiaal gezorgd.

Vanuit de naburige scholen was er heel wat interesse voor de manier waarop het Kopila Nepa team in de Brick Children School les geeft. De overheid is ook dit jaar begonnen met een overleg in verband met de aanvaarding en erkenning van de Brick Children School als een reguliere school. Dat was nog altijd een probleem omdat het in de eerste plaats ging om een seizoensschool, specifiek opgericht voor de Brick Children en ook omdat de school maar acht maanden per jaar actief was. Ondertussen is de Brick Children School het heel jaar door actief en worden er in de zomermaanden (regenseizoen) ook speciale klassen georganiseerd voor kinderen die het moeilijk hebben in het reguliere onderwijs.

Naast onderwijs voor de Brick Children zal er dus ook vanaf dit jaar les worden gegeven aan de Cerebral Palsy kinderen, jonge mensen met een beperking, die ook recht hebben op degelijk onderwijs. In de Brick Children School bieden de leerkrachten op die manier aan twee verwaarloosde en achtergestelde groepen van kinderen, kwalitatief onderwijs aan.

Naast het dagonderwijs wordt er 's avonds volwassenenonderwijs georganiseerd. Het zijn vooral vrouwen die daar belangstelling voor hebben. Een derde vorm van onderwijs in de Brick Children School zijn de naaiklassen. Momenteel volgt een groep van 17 jonge meisjes en vrouwen een zes maanden durende cursus. Op het einde krijgen ze een getuigschrift. Meestal volgen deze vrouwen meerdere jaren de lessen om dan zelf een naaiatelier te starten of om te gaan werken in een grotere confectieafdeling. De uniformen van de Brick Children worden ook in deze naaiklassen gemaakt.

## Gendergelijkheid

### Ongelijkheid verminderen

Binnen de organisatie van de Brick Children School en vooral door het Kopila Nepa schoolteam wordt speciale aandacht geschonken aan de gender problematiek.

Alle leerkrachten die les geven in de Brick Children School zijn vrouwen. Een zeer bewuste keuze van bij de aanvang van het project. Een keuze die uitging van het schoolteam zelf.

De leerkrachten van de Brick Children School gaan elk jaar opnieuw naar de gezinnen die leven en werken in de steenbakkerijen om er aan de ouders te vragen hun kinderen naar school te sturen. Men dringt hier altijd specifiek aan om ook de meisjes de kans te geven om les te volgen. Binnen de Brick Children School is er al jaren een groot evenwicht, jongens zijn er niet langer in de meerderheid. Door de jarenlange inspanningen van de leerkrachten is de gender ongelijkheid bijna volledig verdwenen binnen de Brick Children School. Een zeer gunstige evolutie. Maar er is wel nog heel wat werk aan de winkel als men het heeft over de 'vrouw / man' ongelijkheid en de 'kasten' ongelijkheid binnen de Nepalese samenleving.

Stilaan, maar zeer langzaam, komt daar ook verandering in. Er is nog wel een lange weg te gaan voor ook deze ongelijkheden voorgoed tot het verleden zullen behoren.





## Betaalbare en duurzame energie Industrie, innovatie en infrastructuur Schoon water en sanitair

Reeds bij het maken van de eerste plannen voor de Brick Children School in Siddhipur (2013), werd door de BBCSF zeer bewust gekozen voor een prefab- modulair- bouwsysteem, dat bovendien aardbevingsbestendig was. De ervaring van het BBCSF team dat in 2011 zelf in de aardbeving van Sikkim terecht kwam, lag aan de basis van deze manier van werken.

De keuze was duidelijk en BBCSF-BIKAS ging in zee met firma Himalayan Prefab Ltd. uit Kathmandu. Ze werkten met duurzame materialen die voldoen aan de ISO normen en konden een weerbestendige, isolerende en aardbevingsbestendige constructie garanderen.

Er ging heel veel aandacht naar het sanitaire gedeelte, toiletten met stromend water en een douche. Septische putten en watervoorraden (twee reservoirs van elk 2.500 liter) voor de keuken en sanitair. Dat er absoluut geen schade was aan de Brick Children School na de zware aardbeving in april 2015, was het mooiste bewijs dat dit toen de juiste keuze was.

De school was dezelfde nacht van de aardbeving al operationeel als noodopvang, ook dit was op voorhand zo gepland.

Ondertussen werd er al volop bijgebouwd in de Brick Children School, met dezelfde constructeur en aannemer en in dezelfde bouwcondities. In oktober van dit jaar begint men aan de derde bouwphase, een speciale afdeling voor kinderen met een beperking. Het Cerebral Palsy centrum, ook volledig in prefab, aardbevingsbestendig en voorzien van speciale elementen om de kinderen met een beperking alle mogelijkheden te bieden om er net zoals alle andere kinderen les te volgen.

De school is aangesloten op het elektriciteitsnetwerk en beschikt ook over een aansluiting op het internet. Recent werden er zonnepanelen geplaatst op het dak van de Brick Children School om tijdens perioden van elektriciteitsonderbrekingen of in noodgevallen toch de school te voorzien van gratis stroom.

## Leven op het land

De Brick Children School is gebouwd in de nabijheid van een vijftal steenbakkerijen. Deze steenovens zijn vooral actief in het droge seizoen. In en om de steenbakkerijen leven en werken de seizoenarbeiders, grote gezinnen met dikwijls veel kinderen, gedurende acht maanden in miserabele omstandigheden. Er is geen watervoorziening of degelijk sanitair. Ze leven in zelfgemaakte shelters van oude bakstenen en moeten zich zien te redden met de meest primitieve middelen. In de Brick Children School leren de leerlingen dat hygiëne een belangrijk element is om te overleven in dergelijke penibele omstandigheden. Ze leren er onder andere dat handen wassen al heel wat problemen kan voorkomen. De handen waarmee de ouders de klei uit de grond halen is hun broodwinning, maar dezelfde grond kan hen ook vergifigen.

Op de speelplaats hebben de kinderen vorig jaar kleine struikjes leren planten. Momenteel is de speelplaats een kleine tuin geworden en de kinderen zien dat het ook anders kan. Niet de kale en dorre grond zoals het voordien was, maar groene eilandjes rond de speelplaats.

Bij het begin van het regenseizoen worden de speelplaats en de akkers rondom de school beplant met rijst. De opbrengst van de oogst vloeit terug naar het schoolproject als micro financiering. Het Kopila Nepa team tracht niet alleen de kinderen van de Brick Children School, maar ook hun ouders bewust te maken van het belang om goed om te gaan met het land waarop ze acht maanden lang leven en werken. Dat ze bijvoorbeeld regelmatig het stof uit hun shelters moeten verwijderen en hoe ze de kinderen en henzelf kunnen beschermen tegen de gevaarlijke dampen van de schoorstenen. Geen ingangen of verluchtingsgaten maken aan de kant van de schouw in de steenbakkerij. De mensen die daar leven kennen twee seizoenen en twee soorten land. In het droge seizoen is de grond dor, het uitzicht desolaat, maar dan maken ze bakstenen met de klei die ze dagelijks aanmaken en hebben ze een inkomen. In het regenseizoen is de grond week en klam, de vallei is prachtig groen en dat brengt voedsel op, rijst, eten.

## PARTNERSCHAP OM DE DOELSTELLINGEN TE BEREIKEN

Vanaf het begin van het pilootproject Brick by Brick, een school voor de Brick Children in de vallei van Kathmandu, was het duidelijk dat BBCSF dit niet alleen aankon. Op onze partners in Wales, die al veel vroeger de eerste Brick Children School steunden, konden we blijven rekenen. De Welshe trustees zouden het onderwijsprogramma en de lonen van de leerkrachten – het team is ondertussen uitgebreid met helpers, een kok en een nachtwaker – blijven financieren.

Maar de belangrijkste schakel was de plaatselijke inbreng. Op initiatief van Anita en Bimal werd de specifieke NGO Kopila Nepa opgericht, een officieel erkende Nepalese NGO. Dit was een belangrijke stap die er voor zorgde dat het hele project werd gedragen door drie pijlers. Onderaan aan de basis van de driehoek BBCSF en onze Welshe partner en bovenaan het Kopila Nepa team. Het succes dat het pilootproject 'Brick by Brick' kende, is wel degelijk te danken aan een goed partnerschap, een uitstekende samenwerking tussen het noorden en het zuiden. Wederzijds respect en vertrouwen zijn belangrijke elementen in het geheel.

Een goede samenwerking met de plaatselijke gemeenschap is primordiaal en de enige juiste formule om een dergelijk project tot een goed einde te brengen.

Dat de Brick Children School ondertussen uitgroeide tot een voorbeeldschool in de wijde omgeving van Sanagoan, Siddhipur, Imadol en Tikathali is dus het gevolg van deze uitstekende samenwerking.

*De vier computers waarvan sprake in het artikel onder 'kwaliteits-onderwijs' zijn ondertussen geïnstalleerd. Vier Imac Apple computers voor de Brick Children. Vier vensters op de wereld voor de leerkrachten en de leerlingen.*

De BBCSF bedankt al haar sponsors en sympathisanten van harte. Uw steun wordt nog steeds in dank aanvaard. Vanaf 40 euro ontvangt u een fiscaal attest. U kan uw bijdrage storten op de rekening van Bikas BE32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Brick Children School' of 'BBCSF'. Dhanyabad namens het Kopila Nepa team en de kinderen.

Zaterdag 18 februari 2017 organiseert CAB – Club Alpin Belge – een uiteenzetting over het project 'Construis-moi un village'. Deze vindt plaats in het gemeenschapscentrum van Thy-le-Château (Walcourt, provincie Namen), rue des Marronniers, vanaf 19.30 uur. De inkom bedraagt 8 euro en de opbrengst gaat naar het project.

## BOUW ME EEN DORP

De werken zijn begonnen

Het water stroomt opnieuw in het dorp Paelep, district Rasuwa. De eerste doelstelling werd bereikt. 'Bouw mij een dorp' oogst water uit twee bronnen en brengt dit nu over een afstand van 1400 meter naar Paelep. Opdracht nummer één volbracht.

De materialen werden aangekocht in Kathmandu. De dorpeelingen hebben een geul gegraven en installeerden een tank op de leiding die water aan het dorp levert. De tank heeft een inhoud van 18 000 liter en is geïnstalleerd in de buurt van de school, boven het dorp.

Deze eerste fase voorziet via dertig verdeelpunten 200 gezinnen van water.



*De materialen werden aangekocht in Kathmandu en per vrachtwagen vervoerd naar Ramche.*



*De dorpeelingen brengen de materialen van de hoofdweg naar hun dorp Paelep.*

## HAKU - NESSING

De laatste maanden lagen de werken in Haku stil door de moesson. De weg naar Dunche is, zeker op het laatste stuk, onberijdbaar door de hevige regen. Zwaar materiaal kan niet aangevoerd worden.

De mensen daar hebben ondertussen met plaatselijk materiaal de muren rond de frames opgebouwd. Dit zijn echter tijdelijke oplossingen. Eens transport mogelijk, zullen we naar Haku zinken platen sturen om de muren verder af te werken. Met materiaal dat lokaal voorhanden is, kan de noodwoning binnenin geïsoleerd worden tegen de komende winter. In Haku ontbreekt het de mensen aan financiële middelen, de meerkosten van 200 euro zullen door Bikas betaald worden.

In Nessing zijn we nog aan het onderhandelen met de CDO (Chief District Officer) voor het plaatsen van meer tijdelijke woningen. De contacten verlopen positief maar in Nepal weet je nooit. Het is mogelijk dat de lokale besturen onze inspanningen politiek willen recupereren en dat willen we kost wat kost vermijden.

We zien dat de volledige bevolking van de deeldorpen terug naar 'huis' keert. Door de grote toestroom van daklozen naar de steden is er voor weinigen werk en ze beseffen dat ze in hun dorpen voldoende voedsel kunnen kweken om te overleven. De grote uitdaging voor ons is om nu te beginnen aan de definitieve heropbouw van de huizen. De regering heeft verschillende modellen voorgesteld die echter zeer onpraktisch zijn voor de barre omstandigheden in de bergen.

Wij hebben een model gevonden dat momenteel in Pakistan gebruikt wordt. Het is een constructie die zware aardbevingen aankan. Het enige materiaal dat moet aangevoerd worden, is een vorm van houten ladders die stevigheid aan de stenen muren geven.

Het ontbreekt de lokale bevolking ook aan stielmensen om deze gebouwen op te trekken. Deze zullen ook samen met het materiaal door Bikas gefinancierd worden.

Zoals u kan merken, hebben we nog een lange weg te gaan en we voorzien dat het nog een drietal jaar kan duren voor alles terug in zijn plooiën zal vallen.

Wij danken de mensen die ons tot nu toe gesteund hebben maar wij hopen dat het hier niet bij blijft. De mensen in Haku hebben onze hulp nog een paar jaar nodig. Help hen. Zelf geloven we in dit project, waarschijnlijk één van de moeilijkste van Nepal, vooral door de ontoegankelijkheid.

**Uw financiële steun kunt u storten op het nummer BE 32 2200 7878 0002 van Bikas met vermelding Haku. Vanaf 40 euro krijgt u een fiscaal attest en recupereert u 45% van uw gift via uw belastingen.**

Alvast bedankt in naam van de Tamang gemeenschap in Haku.

*Betty Moureaux  
Voorzitster van Bikas*



# ONZE PROJECTEN

## VAN SCHOOL TOT SCHOOL

### THE SNAKE GAME

Hoe het begon...

In 2008 koos de secundaire school Sint Vincentius a Paulo, Gijzegem 'Grenzeloos' als jaarthema. We nodigden tal van mensen uit, onder andere Teeka Bhattarai, Nepalese ontwikkelingswerker, die op dat moment een masteropleiding Pedagogie volgde aan de Universiteit Leuven. Teeka, met een lange ervaring in ecologische landbouwprojecten, was ervan overtuigd dat duurzame veranderingen alleen bewerkstelligd kunnen worden via het onderwijs. Wij organiseerden samen een tentoonstelling op de opendeurdag en tal van inleefsessies voor de leerlingen. We startten, met de steun van de toenmalige directrice mevrouw Hilde Van den Bossche, een jarenlange samenwerking tussen de school in Gijzegem en onderwijsinitiatieven in Nepal.

Datzelfde schooljaar organiseerden de zesdejaars van Humane Wetenschappen, Sociale en Technische Wetenschappen en Wetenschappen-Wiskunde een eerste uitwisseling met Nepal. We stelden onszelf en onze school voor via teksten, filmpjes en foto's en namen Engelse kinderliedjes op. Eén klas wou een spel ontwerpen en zo is een ganzenbord ontstaan, 'the snake game'.

Het principe is eenvoudig: een spel in kleurrijke stofjes, een dobbelsteen, houten parels in verschillende vormen en kleuren als pionnen. Als de kinderen op de oneven vakjes komen, krijgen ze een bewegingsopdracht. Op vakje 1 klappen ze in de handen, op vakje drie stampen ze met de voeten, op vakje vijf wuiven ze gedag... Vooral de opdracht 'Walk like an elephant' is populair. Op de even vakjes moeten ze een vraag oplossen. De vragen kunnen over om het even welk onderwerp gaan. Ze kunnen ook aansluiten bij de vakken die in Nepalese basisscholen gegeven worden zoals Engels, social studies, Nepali, wetenschap... Door de afwisseling met beweging blijft het spel boeiend voor de kinderen. De leerkracht kan zo de leerstof op een aangename manier herhalen. Het ontwerp van de snake game zou nog veel veranderingen ondergaan. We brachten het aantal vakjes terug tot 30 en we zochten varianten. Dit jaar is de 'snake' een vriendelijk rupsje geworden, geïnspireerd op Eric Carle's kinderboek 'The Very Hungry Caterpillar' (Rupsje Nooitgenoeg).

The snake game kreeg het daaropvolgende jaar gezelschap van tal van andere educatieve spelletjes zoals flashcards, memory games, vingerpoppetjes, alfabet games... Elk jaar maakten vijf klassen van het 6e jaar in de les Engels een 'educational kit' aan, compleet met didactische ondersteuning, eerst in het Engels, later ook door de mensen van CEPP vertaald naar het Nepalees.

De leerlingen kregen informatie in woord en beeld over Nepal, vanuit de invalshoek van de millenniumdoelstellingen en vooral over het (basis)onderwijs. Dan schreven ze eerst een essay 'A day in the life of...' waarin ze een dag beschreven in het leven van een Nepalees kind, een monnik, een oude vrouw..., op basis van opzoekingswerk op het internet en in boeken.

Daarna ontwierpen en maakten ze spelmaterialen dat aan een aantal voorwaarden moet voldoen. Het moet kindgericht zijn, duurzaam, milieuvriendelijk, cultureel 'neutraal', dit wil zeggen niet westers, goedkoop en inspirerend. De leerlingen van SVI Gijzegem ontwerpen en maken nog steeds educatief spelmaterialen, al sinds 2008... en worden op die manier gesensibiliseerd rond onderwijsproblematiek in de wereld.





# ONZE PROJECTEN

Het spelmateriaal is op zich niet belangrijk. Wat wel belangrijk is, is dat door dat spelmateriaal de aandacht kan gevestigd worden op het principe van 'kindgericht onderwijs'.

In onze onderwijsinspanningen vinden we het cruciaal dat het kind centraal staat, niet de schoolboeken, niet de leraar, niet de examens. Dat is in de overheidsscholen op het afgelegen Nepalese platteland niet evident, omdat het onderwijs nog dikwijls uitgaat van 'de leraar nazeggen' en 'overschrijven uit het leerboek'. Nepalese leraren kregen vaak weinig pedagogische vorming, maar hun enthousiasme en betrokkenheid kunnen de kwaliteit van het onderwijs optillen en dat kan voor het welbevinden van de kinderen en voor hun toekomstperspectieven het verschil maken.

We hadden er geen idee van hoe populair 'the snake game' zou worden. CEPP gebruikt het spel niet alleen in de lagere school maar ook bij vormingsactiviteiten voor leraren, voor de School Management Committees, een soort ouderraad en bij vormingen voor jonge ouders. Dan gaan de vragen niet over schoolvakken, maar over de organisatie van de school, over het recht op onderwijs of over gezondheid en opvoeding van jonge kinderen. Zelf gebruiken wij 'the snake game' ook als bron van inspiratie voor de leraren tijdens onze teacher trainings.

Dit jaar zullen wij van 19 oktober tot 12 december opnieuw tal van driedaagse, intensieve 'crash trainings' geven, samen met het CEPP team. We zijn zelf leerkrachten Engels, met ervaring in onderwijsopleiding én in het Nepalese onderwijs (sinds 1985). We zullen met de leraren samenwerken en elkaar inspireren. We zullen zeker niet vertellen 'hoe het moet', maar we willen de onderwijzers stimuleren om hun eigen mogelijkheden te ontdekken en hun eigen ideeën te realiseren. We werken in het gebied waar CEPP actief is: de driehoek Sindhuli-Rautahat-Makwanpur (ten zuiden van Kathmandu en ten oosten van Hetauda) en voor de eerste maal ook in Dolakha District, dat zwaar geraakt is door de aardbevingen. De trainingen zijn erg praktisch en gaan uit van de realiteit van het Nepalese platteland, waar de infrastructuur van de scholen zwak is, de leraren dikwijls weinig pedagogische vorming kregen en er bijna geen educatieve materialen gebruikt worden. Dan zijn de creativiteit en de vindingrijkheid, de zelfwaardering van de leraren en het vertrouwen in hun eigen kunnen en in de talenten van de kinderen van het grootste belang, en dat is net wat we met deze vormingssessies willen benadrukken.

*Paul Beké en Carine Verleye,*

Met dank aan alle mensen die CEPP steunen en ditmaal extra dank aan SVI Gijzegem en aan de Vrije Basisschool Sint Vincentius Gijzegem.

Als u de onderwijsinspanningen van CEPP waardevol vindt, dan is uw bijdrage op BE32 2200 7878 0002 op naam van BIKAS meer dan welkom. Als vermelding geeft u dan 'Vrienden van Paul en Carine' op. Een bijdrage vanaf 40 euro geeft recht op een fiscaal attest. In naam van de Nepalese kinderen hartelijk dank!



*Een speelgroepje bij de Chepang in de heuvels rond Manahari*



*Met de hele klas aan het werk*



*Informatie aan het prikbord, spelletjes in wording*



*Overleggen rond het gebruik van de materialen, in een internaat voor de kinderen van de Chepangminderheid*



## ARTEVELDEHOGESCHOOL

Studenten van de Arteveldehogeschool uit Gent doen dikwijls stage in het buitenland, ook in Nepal. Toen dit land vorig jaar getroffen werd door een zware aardbeving waren docente Lut De Jaegher en een groep studenten ter plaatse. Ze bleven ongedeerd en begonnen onmiddellijk met het verlenen van basishulp. Ook dit schooljaar blijft AHS zich verder focussen op hulp aan Nepal. Wegens plaatsgebrek kon het verslag van Lut De Jaegher niet geplaatst worden in het vorige tijdschrift. Dat maken we goed door het in deze uitgave volledig te publiceren. Meer over de projecten van AHS in Nepal vindt u op <https://lutdejaeghernepal.wordpress.com>.

### PROJECT 1: heropbouw van de Shree Manakamana Primary School, Khari, Dhading



De school is heropgebouwd met ondersteuning van Nepal House, de plaatselijke bevolking en de fondsen van de Arteveldehogeschool. De studenten van de Arteveldehogeschool die vorig jaar tijdens de aardbeving hun stage in Nepal deden, hebben hier de eerste shelters en hulpmateriaal gebracht. Nadien is in een eerste fase het schoolgebouw, dat volledig vernield was, opnieuw opgebouwd. De school huisvest 140 kinderen, van kleuters tot de vijfde graad, er werken zes leerkrachten en een directeur.

Nepal House bracht het materiaal ter plekke, een hele onderneming op deze onherbergzame plaats. De dorpingen gingen daarna zelf aan de slag.

Bij ons bezoek dit jaar zagen we de oprechte verwondering in de ogen van de mensen van Nepal House, over de vorderingen die zijn gemaakt. De school is klaar, het schooljaar kan gewoon opnieuw opstarten in zes mooie nieuwe lokalen. Er zijn toiletten en er is drinkwatervoorziening in een apart gebouwtje, waar ook regenwaterreservoirs zijn gemaakt.

Wat nog ontbreekt zijn lage tafels en banken voor de allerkleinsten. Met het geld dat is bijeen gespaard door de collega's van de administratieve diensten van de campus Hoogpoort van onze hogeschool tijdens hun kerstactie, wordt het hout voor de banken aangekocht. De dorpingen zullen zelf de banken maken, zodat ook de kleinste kinderen kunnen zitten in hun klasje, waar nu nog geen meubilair staat.

De studenten van het postgraduaat 'intercultureel werken en coachen' en de lerarenopleiding van de Arteveldehogeschool kunnen hier vanaf volgend academiejaar les geven.

### PROJECT 2: heropbouw van de woningen in Koplang, Dhading



De weg naar Koplang is moeilijk te berijden, zelfs voor een jeep. Dit is de reden waarom dit dorp links is gelaten door de grotere hulporganisaties. De studenten van de Arteveldehogeschool zijn er vorig jaar de eerste hulp komen bieden, met shelters, voedsel en dekens. Nu komen de stagiairs van het huidig academiejaar de heropbouw bekijken en wat er verder dringend nodig is.

De eerste nood zal een overkapping zijn op de plaats waar de weg altijd weggespoeld wordt door een beekje. Dit hoeft niet al te veel te kosten, enkel het materiaal. De dorpingen kunnen de overkapping zelf aanleggen.

Langs de weg zien we de resten van de vernielde huizen. Het wordt voor mij ook meer en meer duidelijk dat de voorlopige huizen, opgetrokken uit goedkope materialen, ingenieus ontworpen, maar volgens o zo westerse ideeën, hier maar half helpen. De voorlopige huizen met golfplaten en bamboe staan leeg, de mensen wonen opnieuw in hun gehavende wankelende huizen.

De reden daarvan begrijpt u maar pas als u ook de situatie ter plaatse ziet. Er zijn momenteel veel bosbranden, we rijden langs hectaren afgebrande, nog nasmeulende en zelfs brandende bossen, waartegen huizen uit bamboe niet bestand zijn.

Ook zijn de golfplaten letterlijk speelballen van de harde windstoten die de moessonregens voorafgaan. Ze geraken beschadigd door de dikke hagel die hier regelmatig uit de lucht valt. De bewoners van de bamboehuizen en de stalen constructies, bezet met zeilen en golfplaten, zijn ook bang voor roversbendes, die met een fikse trap de deur van deze lichte en voorlopige huizen intrappen.

Als eerste en tijdelijke hulp zijn de huizen OK, maar er is (te) veel buitenlands geld in gestoken (de tijdelijke huizen kosten tussen 500 en 800 euro) dat beter anders had kunnen gebruikt worden, stelt men hier. En nu ik de situatie hier ter plaatse bekijk, vind ik dit een terechte vaststelling die me er opnieuw van overtuigt

# ONZE PROJECTEN

dat hulpverlening er moet komen in samenspraak en met inbreng van de lokale bevolking. Gelukkig zullen de huizen, waarvan het frame uit ijzer bestaat en enkel de wanden uit tijdelijk materiaal, in de toekomst kunnen omgebouwd worden tot permanente woningen. Voor de modellen waar alleen een gebogen golfplaat de 'shelter' vormt waarmee het tijdelijk huis is gebouwd, is dat een stuk minder het geval.

De uitrusting van de tijdelijke huizen krijgt, dankzij de creativiteit van de dorpingen, een tweede bestemming. Overal ziet u hoe deze materialen als vloerbedekking, draagdoek voor de oogst, afdekking voor de dierenvertrekken, afscherming van het 'sanitair blok', bescherming van voorraden... gebruikt worden. De heuvels kleuren oranje en blauw, het zilver van de golfplaten blinkt er tussenin.

Als we in Kaplang aankomen, zien we huizen die, een stuk met het geld dat Artevelde bijeenbracht, een stuk met eigen middelen van Nepal House, én vooral met de werkkraft van het hele dorp zijn gebouwd en in gebruik genomen. Er is een sterke fundering, een metalen frame en snelbouwstenen die met stevig cement zijn gemaakt. Het ontwerp, dat Nepal House samen met een Nepalese architect en een ingenieur, beiden afkomstig uit de streek, liet ontwerpen, is aardbevingsbestendig. Mocht het bij een te hevige schok toch breken, dan vallen de muren naar de buitenkant. De mensen tonen fier hun nieuwe woonst, die aan de basis bestaat uit twee vertrekken. Elk gezin heeft er zijn eigen uitbreiding aan toegevoegd, of het afgewerkt met andere materialen. De timmerman bouwde bijvoorbeeld een houten afdak, een bijkomende schuur en maakte kasten in de kamers. Verderop zijn golfplaten gebruikt voor een apart toilet. Met het teveel aan cement maakten sommigen een ingewerkte regenput. Per huis is er 2 000 euro uitgegeven aan materiaal en transportkosten. We hebben ondervonden hoe moeilijk het is om hier met een degelijke jeep te geraken, laat staan wat dit betekent voor een vrachtwagen vol bouwmaterialen en met brandstofprijzen van bijna 80 cent per liter.

De 26 huizen van het dorp zijn gebouwd. Wat nu nog moet gebeuren, is de drinkwatervoorziening herstellen. De leidingen naar de bron, die op een half uur stappen van het dorp ligt, zijn stuk. De voorzieningen kunnen met geringe middelen en veel lokale mankracht weer opgebouwd worden. Om het helemaal volgens de regels te doen, zijn er ook drinkwaterreservoirs nodig in het dorp zelf, met filters om het met stof en aarde vervuilde water drinkbaar te maken. Door de aardbeving is het dorp nu afgesloten van elke vorm van watervoorziening en halen de dorpingen bruin en vervuilde water uit een afgelegen tap. We hebben geen beloftes gedaan, maar we bekijken hun vraag. Samen met Nepal House en de ingenieur die het dorp kent, bekijken we hoe het kan gerealiseerd worden en tegen welke prijs.

Nepal House organiseert in dit dorp community werking (rond gezondheidszorg, traumaverwerking voor kinderen en rond gender- en kasteproblematiek). De studenten van het nieuw postgraduaat van onze opleiding kunnen in het dorp stage lopen in één van de projecten, afhankelijk van hun voorkennis.

We krijgen het nodige eerbetoon, met een bloemenkrans en een

tika. Dit is het moment waarop de woorden die de studenten mij al vaak hebben horen uitspreken over het dilemma waarmee we als westerlingen die met hulpverlening te maken krijgen, geconfronteerd worden. We krijgen teveel dankbaarheid voor het luttel dat we maar doen. Ze beginnen ook in te zien dat er verschillende manieren zijn om aan hulpverlening te doen. De meesten hadden al vanaf dag één hier zin om het geld en de goederen die ze meebrachten uit te delen, zomaar. Nu beginnen ze te snappen dat er eerst moet gepraat worden, bekijken wat de noden zijn en welke inbreng de mensen zelf kunnen doen en dat pas dan, weloverwogen en met respect voor wat de bevolking zelf wil, hulpverlening kan opgestart worden. Het doet deugd om te voelen dat ze dit inzicht nu aan het verwerven zijn.

Voor we vertrekken toont Basanta van Nepal House ons waar lager gelegen nog vier huizen gebouwd werden voor kastelozen. Deze huizen zijn net af en de gezinnen verhuizen binnenkort. Een vrouw vertelt dat haar man sinds de aardbeving is begonnen drinken. Zelfgemaakte rijstlikeur is een pest, in veel bergdorpen. Deze mensen hebben weinig toekomstperspectieven en in sommige gezinnen leidt dat tot een alcoholverslaving en huiselijk geweld.

## PROJECT 3: Brug bij Noubis in het district Chapakot



Op ongeveer 15 km van Pokhara ligt de Shree Janakalya school op een uur rijden van Pokhara (15 km), in ruraal gebied aan de voet van het middelgebergte, in het district Chapakot.



# ONZE PROJECTEN

Het dorpje Noubise, waar de school staat, is zwaar getroffen door de aardbeving en nog meer door een aardverschuiving een aantal maanden later. Toen waren, omdat het stormde en iedereen bang was voor nieuwe aardbevingen, tientallen mensen de heuvels op geklommen om te overnachten in een sterk stenen huis. De modder- en steenmassa die door de aardverschuiving met veel kracht van de berg naar beneden kwam, vernielde echter het huis en de aanwezige volwassenen en kinderen werden gedood. Met de kolkende massa spoelden ook omgerukte bomen mee die de pijlers van de brug over de rivier vernielden. Honderden mensen waren afgesneden van de school, de weg, het dorp. Samen met Nepal House, een organisatie die werkt met getraumatiseerde kinderen en die vorig jaar onze studenten hielp bij de organisatie van de hulpverlening in de kleine dorpjes, is de brug bijna weer opgebouwd. De pijlers zijn nu in gewapend beton, de brug zelf is een metalen constructie. Voor de bodembedekking hebben de dorpsbewoners gebruikt wat ze zelf voorhanden hebben, namelijk bamboe. Drie pijlers konden nog niet in beton gemaakt worden en bestaan nu nog uit opeengestapelde keien met een metalen net eromheen. Er is onvoldoende geld voor de afwerking.

Samen met Nepal House, een ingenieur, de plaatselijke overheid en de dorpsverantwoordelijke bekijk ik hoeveel het kost om de resterende pijlers te bouwen, zodat alles klaar is wanneer binnen een paar maanden de rivier opnieuw volloopt tijdens het moesson seizoen. De Arteveldehogeschool bouwt zo mee aan een brug waar dagelijks tientallen mensen gebruik van maken.

Ondertussen zijn de werken aan de brug volop aan de gang. De foto's van de werken zijn doorgestuurd door Basanta van Nepal House.

*Lut De Jaegher*

Wie de projecten van de Arteveldehogeschool wil steunen, kan zijn bijdrage storten op de rekening van Bikas BE32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Arteveldehogeschool helpt Nepal'. Vanaf een schenking van 40 euro ontvangt u een fiscaal attest.

## EZELSPAD

Eind juli werden 50 treden, ongeveer 25 meter, van het Ezelspad weggespoeld door een aardverschuiving ten gevolge van hevige regenval tijdens het moessonseizoen. De 'landslide' deed zich voor niet ver van de Bikas Gate! Tijdens de bestuursvergadering van 13 augustus werd unaniem overeengekomen dat Bikas de herstelingswerken financieel zal steunen.



### BIKAS ON LINE

Buiten onze website – [www.bikas.be](http://www.bikas.be) – zijn we nu ook te vinden op Facebook, zoek naar Bikas België-Belgique ... en word vriend van Bikas!

### HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als u over een e-mail adres beschikt. Stuur uw e-mail adres naar de redactie via [ivd\\_cataogh@yahoo.com](mailto:ivd_cataogh@yahoo.com) – met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan u ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal en per post'!

# ONZE PROJECTEN

## BEZOEK AAN GERESTAUREERDE BARUN SECONDARY SCHOOL KHANDBARI

Op zaterdag 24 september zijn we vertrokken naar Nepal om de opening te vieren van het eerste gedeelte van de nieuwe school in Khandbari.

We zijn een paar dagen in Kathmandu gebleven om op adem te komen van de drukke dagen in België.

We leerden ook de directeur van Himalayan Prefab kennen, Nilmani Sapkota, die erg blij was met onze komst naar Nepal. Hij nam ons ook mee naar het project van Jean-Pierre Coppens (de Brick Children School, nvdr). Proficiat met het resultaat!!!

Op 28 september namen we het vliegtuig naar Tumlingtar waar heel wat kinderen, de directeur en de gouverneur van de school op ons stonden te wachten. We werden overladen met bloemenkransen!!!

Op weg naar Khandbari werd er volop verteld over de nieuwe school, we waren dan ook erg benieuwd naar het resultaat. We waren echt onder de indruk toen we het nieuwe gedeelte te zien kregen. Op de foto lijkt het toch heel anders dan het in werkelijkheid is.

Op 30 september vond het de officiële opening plaats. We hadden geen flauw idee van wat er ons te wachten stond, maar wat we meemaakten, was gewoonweg niet te beschrijven.

Om 10 uur kwamen we aan in de school. Ze hadden een overdekte tribune gemaakt waarop een grote zetel en enkele kleine zetels stonden, ook een tafeltje met daarop de gekende rode kleurstof voor de tikka's! Ook kaarsen en boeken én het educatieve materiaal van Carine en Paul, dat zij speciaal maken voor de schooltjes in Nepal. De kinderen zaten reeds mooi in uniform te wachten op de banken die ze voor de gelegenheid klaar hadden gezet.

En dan ging de ceremonie van start. Er werd gesproken door de directeur, de gouverneur, het hoofd van de studentengemeenschap en de directrice van de Hoge School Commissie.

Tussendoor werd er gedanst en gezongen en kregen we de nodige tikka's en sjaals, ook de bloemenkransen ontbraken niet.

Dan kwam het moment dat we de lintjes van de nieuwe klassen mochten doorknippen en waarmee de opening voor officieel verklaard werd.

Voor Bikas kregen we een mooie oorkonde om de organisatie te bedanken voor de steun. Tijdens de volgende vergadering gaan we die zeker afgeven. Ook voor ons hebben ze iets dergelijks gemaakt. We zijn nog steeds onder de indruk.

Kortom de hele ceremonie is echt prachtig geweest, ze hebben zich geen enkele moeite gespaard om ons en Bikas te bedanken voor onze gezamenlijke inzet.

De directeur heeft ons gevraagd om iedereen die geholpen heeft bij de realisatie van dit project te bedanken.

Dus bedankt Bikas Wijnegem, Dirk Van Oevelen, Jill Vervoort,

gemeente Lille, gemeente Oud-Turnhout, Provincie Antwerpen en alle sympathisanten.

We hebben ook kunnen vaststellen dat het bovenste gedeelte van de oude school in zeer slechte en gevaarlijke staat is. Maar het gebouw helt over en er is niet veel nodig om de muur er te laten uitvallen. Het werk is dus nog niet gedaan. Meer hierover in ons volgend tijdschrift.

*Guy Derkinderen en José Smulders*



Drukkerscollectief De Wrikker cvba  
Patriottenstraat 29 - 2600 Berchem  
03 218 56 74  
info@dewrikker.be  
www.dewrikker.be



- mens- en milieuvriendelijk
- duurzaam en coöperatief
- recyclagepapier eerst!
- inkten op vegetale basis
- drukken op groene stroom
- fair trade en eerlijke prijzen
- vorming en ondersteuning
- hergebruik en afvalbeperking
- maatschappelijk engagement
- en vooral veel toffe klanten...





# VOOR HET VOLK VAN NEPAL



Voor het volk van Nepal, dat erkenning, rechten en respect verdient.

De foto's in deze kalender zijn een getuigenis van ontmoetingen, ontdekkingen, visueel en emotioneel aangrijpende ervaringen. Het zijn beelden van de Himalaya, waarbij ik als westerling deel uitmaakte van het Nepalese leven. Nergens raakte de authentieke en eerlijke manier van samenleven mij zoals hier.

Door de lens van mijn camera zag ik een overweldigende schoonheid van bergen en weidse landschappen, de religieuze overtuiging van de Nepalezen en hoe ze dagelijks proberen te overleven. Ik zag spelende kinderen, vrouwen in traditionele kledij, ik keek naar wat hun vaardige handen maakten, maar ik kon vooral doordringen tot de ziel van de plaatselijke bevolking. Al mijn reisgezellen, vrouwen, mannen en kinderen met wie ik sinds 2001 eindeloze paden heb bewandeld, openden mijn ogen en hart.

Namaste,  
Ria

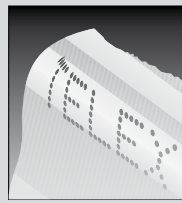
Info: ria\_vanhecke@yahoo.com - 0494 66 62 51

**WANDELREIZEN  
SPECIALIST IN NEPAL**

**ANDERS REIZEN**

**ANDERSREIZEN.BE/NEPAL**

- in groep
- individueel op maat



\*TELEX\*

## DHANYABAD

BBCSF – Bikas was ook vertegenwoordigd op de vrijetijdsbeurs in Kortenberg.

Op 30 september organiseerde BBCSF in samenwerking met 'Buren van de Abdij' een projectie van de roadmovie 'Lhasa-Kathmandu'. De toeschouwers kwamen echt in de ban van een andere wereld, mede door de sfeer in de gerestaureerde 10e eeuwse kloosterrefter van de Sint-Baafsabdij in Gent. Het geheel bracht 500 euro op, met dank aan de sympathisanten.

BBCSF ontving van het gemeentebestuur van Lovendegem de som van 500 euro. Dhanyabad!!!

## HET VERNIEUWDE BIKAS BESTUUR

Tijdens de algemene vergadering in mei kwam er een bestuurswissel tot stand. Ontslagnemend voorzitter Gaby Roegiers gaf de fakkel door aan Betty Moureaux. Ondervoorzitter voor Vlaanderen wordt Karel Arets. Voormalig ondervoorzitter Stefaan De Jonckheere blijft bestuurder.

**Voorzitter:** Betty Moureaux

**Ondervoorzitter Vlaanderen:** Karel Arets

**Ondervoorzitter Wallonië:** Claude Van Collie

**Penningmeester:** Daniël Hendrix

**Secretaris:** Peter David

**Bestuursleden:**

Omer D' Hondt, webmaster

Irène Van Driessche, redactie tijdschrift

Gyan Bahadur, Mariette Ballegeer – Valkenborghs, Marie-Jeanne Cohrs, Jean-Pierre Coppens, Stefaan De Jonckheere, Rik Dierckx, Gaby Roegiers, José Smulders, Manjila Thapa, Carine Verleye, Jill Vervoort, Maurice Vreugde

In de volgende uitgaven zullen de verschillende bestuursleden van naderbij voorgesteld worden.

## REDACTIE

De redactie van het BIKAS tijdschrift is in handen van Irene Van Driessche, bestuurslid Bikas. U kan haar mailen en info toesturen op haar e-mail adres [ivd\\_cataogh@yahoo.com](mailto:ivd_cataogh@yahoo.com). Alle info over acties ten voordele van Bikas en Nepal zijn welkom. Ook reiservaringen en -tips, interessante weetjes...

## DE MOESSON EISTE OOK DIT JAAR ZIJN TOL

Aardverschuivingen en overstromingen ten gevolge van hevige regenval eisten ook dit jaar weer tientallen doden. Zeker vijftien mensen kwamen om in het centraal gelegen district Pyuthan. Er waren ook tientallen vermisten en zowat 200 gezinnen moesten geëvacueerd worden. In het Palpa district in het zuiden kwamen drie mensen van dezelfde familie om. In het district Jhapa in het oosten van Nepal verdronken vijf mensen in een rivier die buiten haar oevers was getreden. In het Myagdi district kwam een kleuter om het leven die bedolven werd onder het puin van een aardverschuiving. Dat er dit jaar opmerkelijk meer aardverschuivingen zijn geweest, is het gevolg van de aardbeving van 2015.

## DE NIEUWE PREMIER

Is de maoïst Pushpa Kamal Dahal, ook gekend onder zijn rebellen-naam Prachanda. Hij was de enige kandidaat en kreeg 363 van de 573 stemmen achter zijn naam. Op 3 augustus volgde hij de interim premier Oli op, die na een vertrouwensstemming de week daarvoor zijn ontslag had gegeven. Gewezen rebel Dahal is leider van de maoïstische partij. Van 1996 tot 2006 woedde er een burgeroorlog tussen maoïsten en de staat. Dahal leidde de Nepalese regering een eerste maal van augustus 2008 tot mei 2009. Zijn voornaamste taak zal er nu in bestaan de verdeelde partijen weer te verenigen. Er is immers heel wat verzet tegen de nieuwe grondwet die sinds vorig jaar van kracht is.

## DODEN BIJ ONGEVALLLEN MET Bussen

Eind juli botsten in de vroege ochtenduren twee passagiersbussen frontaal op elkaar in het Makwanpur district. Zeker negen mensen kwamen hierbij om het leven en 31 geraakten gewond. Diezelfde week kwamen nog eens 25 mensen om toen een buschauffeur de controle over zijn stuur verloor en het voertuig 200 meter diep in een ravijn stortte.

In het Chitwan district vielen 21 doden toen een bus in een rivier stortte, zestien mensen konden gered worden.

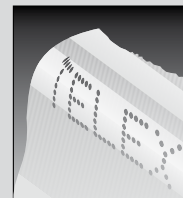
Eind september slipte in het Dhading district een bus en kwam 300 meter lager in een rivier terecht. Het wegdek was beschadigd door de overvloedige regenval van de voorbije weken. Achttien mensen vonden de dood, 13 werden gewond.

De slecht onderhouden voertuigen, het roekeloze rijgedrag en de slechte wegen zorgen elk jaar voor tal van dodelijke ongevallen in Nepal.

## MEER DAN 30 DODEN BIJ BUSONGEVAL OP DE SAILASADAK

Op 15 augustus begaven de remmen van een passagiersbus. Het voertuig bolde achteruit en viel zo'n 300 meter naar beneden. Er vielen meer dan 30 doden. De inwoners van Khaharekhola hielpen met man en macht bij het bergen van de doden en staken een handje toe bij het evacueren van de gewonden, die door een legerhelikopter naar ziekenhuizen in Kathmandu gebracht werden. De Sailasadak is een weg die, met financiële steun van Bikas, de dorpen Kolati en Khaharekhola in het Kavre district verbindt. Na de aanleg van de weg in





2006-2007 heeft de overheid de verdere ontsluiting van het gebied gefinancierd door ook de andere omliggende dorpen te verbinden met de Sailasadak. Ook deze weg ontsnapte niet aan de desastreuze aardbeving en moest op vele plaatsen hersteld worden. Dat werd eigenhandig gedaan door de inwoners van Khaharekhola en Kolati, met financiële steun van Bikas..

## JONGSTE OLYMPISCHE ATLETE KWAM UIT NEPAL

Bijna 14 jaar is ze nu, rugslagzwemster Gaurika Singh. Op 2-jarige leeftijd week ze samen met haar familie uit naar Groot-Brittannië nadat haar vader, een uroloog, een job vond in een Londens ziekenhuis. Toen ze vorig jaar, samen met haar moeder en jongste broer, terugkeerde naar Nepal voor de nationale kampioenschappen daar, raakte ze betrokken bij de verwoestende aardbeving. Zij en haar familie bleven ongedeerd. Gaurika werd geselecteerd voor de Olympische Spelen in Rio. Ze werd er officieel geregistreerd als de jongste van de 10 500 atleten in de Brazilaanse metropool. Haar opbrengst van de Spelen – 236 euro – stortte ze achteraf in de kas van een fonds dat zich inzet voor de heropbouw van lokale scholen.

## KRATER OP MARS KREEG DE NAAM LANGTANG

Genoemd naar één van de ergst getroffen dorpen van de aardbeving vorig jaar. Minstens 215 mensen kwamen om toen een lawine, veroorzaakt door de schok, het dorp bedolf. De Internationale Astronomische Unie heeft nu een 9,8 km brede krater op Mars de

naam Langtang gegeven, als eerbetoon aan het getroffen Nepalese dorp. De onderzoeker die de naam voordroeg, Tjalling de Haas, heeft een lange tijd in de Himalaya doorgebracht. Langtang is een wetenschappelijk belangrijke krater omdat hij mogelijk een bewijs vormt van aanwezigheid van water op Mars.

## NEPAL AIRLINES ONDERHANDELT MET GOLFLANDEN

Sinds de zomer onderhandelt Nepal Airlines met een luchtvaartmaatschappij uit het Midden-Oosten. Dat werd bekendgemaakt tijdens een persconferentie in Dubai. Na een afwezigheid van vier jaar keerde de Nepalese staatsmaatschappij hier terug met lijndienstvluchten. Twee van de drie grote maatschappijen uit de regio vliegen op Kathmandu, de thuisbasis van Nepal Airlines. Dat zijn Qatar Airways en Etihad. De Nepalese overheid wil dat Nepal Airlines voor maximaal 51 procent wordt overgenomen door een buitenlandse investeerder. Op die manier moet het bedrijf de komende jaren groeien met minstens één vliegtuig per jaar. Vorig jaar vergrootte de vloot van Nepal Airlines al met twee nieuwe A320's. Eerder dit jaar nam Himalaya Airlines, een nieuwe concurrent van Nepal Airlines, haar eerste A320 in ontvangst. De nieuwkomer mikt op China, gevolgd door andere bestemmingen in Azië, Australië, Noord-Amerika en Europa. Met welke maatschappij Nepal Airlines onderhandelt, werd niet bekend gemaakt. De Nepalese markt wordt momenteel gedomineerd door maatschappijen van buiten Nepal.

ANG TSHERING SHERPA & JO LOGGHE...  
*+45 jaar ervaring!*  
MET ZOON DAWA STEVEN SHERPA, BERGBEKLIMMER  
EVEREST, LHOTSE, CHO OYU, GREAT HIMALAYA TRAIL

# NEPAL - TIBET - BHUTAN - SIKKIM

• RONDREIZEN • TREKKING • RAFTING • SAFARI • HOTELRESERVATIE • VLEGTUIGBOEKINGEN • EXPEDITIES

**ASIAN TREKKING**  
Estd. 1982

P.O. Box 3022 Thamel, Kathmandu, Nepal  
Phone: 00977 (1) 4424249 / Fax: 00977 (1) 4411878  
E-mail: [info@asian-trekking.com](mailto:info@asian-trekking.com) / [www.asian-trekking.com](http://www.asian-trekking.com)

Contactadres en info:  
Astridlaan 39, 8310 Assebroek  
Email: [astrek@scarlet.be](mailto:astrek@scarlet.be) / Tel: 0473 32 65 87

## BIKAS WIJNEGEM PRESENTEERT

Een ooggetuigenverslag van Nepal na de aardbevingen van 2015, gevolgd door de film 'Himalaya Alert' over de klimaatopwarming en de dramatische gevolgen op het kwetsbare ecosysteem van de Himalaya en zijn bewoners. **Vrijdag 18 maart om 20 uur in GC 't Gasthuis, Turnhoutsebaan 199 in 2110 Wijnegem. Inkom 10 euro**

De opbrengst gaat naar de projecten van Bikas-Wijnegem in Nepal.

## HIMALAYA – DREIGENDE SCHOONHEID

Is een documentaire film van Bikas bestuurder Rik Dierckx. Tijdens zijn trektochten in de Himalaya legde hij imposante beelden vast van deze majestueuze bergketen. Hij bracht de impressies samen in deze indrukwekkende documentaire die hij komt voorstellen in Gemeenschapscentrum De Djoelen in Oud-Turnhout op vrijdag 11 november. De opbrengst gaat naar de verdere uitbouw van de Barun Secondary School in Khandbari. Inschrijven kan via [bikasnepal@outlook.be](mailto:bikasnepal@outlook.be).

**De Djoelen, Steenweg op Mol 3 in Oud-Turnhout, aanvang om 20 uur.**

## ACTIVITEITEN TEN VOORDELE VAN DE BRICK CHILDREN SCHOOL

Op zaterdag 3 december vinden in zaal Palace, Markt 32 in Deinze projecties plaats van de docu 'LHASA-KATHMANDU' en optredens met mantragezangen. Er is een middagvoorstelling om 15 uur en een avondvoorstelling om 20 uur, een samenwerking tussen BBCSF, de stad Deinze en de GROS.

Vrijdag 23 december om 20 uur wordt de film 'LHASA-KATHMANDU' geprojecteerd in zaal De Bijenkorf, Sportstraat 4 in Assenede.

En dan noteren we reeds 2017 voor een filmprojectie 'LHASA-KATHMANDU' in de Kamermuziekzaal van het Concertgebouw in Brugge, Het Zand 34. De voorstelling vindt plaats op vrijdag 3 februari om 20 uur, de opbrengst gaat naar BCSF en het project Haku.

Op maandag 6 en dinsdag 7 februari vinden er de hele dag schoolvoorstellingen plaats met de documentaire 'LHASA-KATHMANDU' in het Arjaan Theater, Zonnebloemstraat 5 in Geraardsbergen.

## ALTERNATIEVE GESCHENKEN- BEURS GIERLE

Versillende verenigingen die zich inzetten voor het goede doel bieden hun producten aan. Ook Bikas zal aanwezig zijn. **Zaterdag 10 december van 13 tot 18 uur en zondag 11 december van 10 tot 18 uur, met middagrestaurant van 11.30 uur tot 14 uur.**

**Parochiezaal Sint-Jan, Deneffstraat z/n, 2275 Gierle**

Bikas was in de zomer vertegenwoordigd op de Molenfeesten in Gierle. In de gerestaureerde molen vertelden Bikas bestuurders Karel Arets en Jill Vervoort verhalen over Nepal. Ook tijdens een gelegenheidsexpo in de bibliotheek van Lille was Bikas duidelijk vertegenwoordigd.

# BIKAS

FOCUS OP NEPAL

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL  
'BIKAS' ASSOCIATION VZW



colofon

Vol.27, n°4 - oktober / november / december 2016 – Afgiftekantoor: GENT-X Erkenning : P206908

**Steun:** 10 EURO op rekening **BE32 2200 7878 0002** op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO)  
**Verantwoordelijke uitgever:** Irene Van Driessche, [ivd\\_cataogh@yahoo.com](mailto:ivd_cataogh@yahoo.com) **Secretariaat:** Mariëtte Ballegeer, Van Dornestraat 144, 2100 Deurne, België (alle briefwisseling op dit adres)- tel. 03 324 13 26 - [info@bikas.be](mailto:info@bikas.be) - [www.bikas.be](http://www.bikas.be) - Ondernemingsnummer Bikas 476 058 875 - Ook een franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak en druk : [www.dewrikker.be](http://www.dewrikker.be)